

Šī gada 21. septembrī Pļaviņu novada ģimnāzijas Ekopadomes pārstāvji – Kate, Līva, Matīss, Violeta un Marta ar zibakciju „Esi dabai draudzīgs – ierobežo plastmasas maisiņu patēriņu!” piedalījās Pļaviņu Zaļajā tirgū.

Tirgū visi ieradāmies ar velosipēdiem, tādējādi mudinot Zaļā tirgus apmeklētājus 22. septembrī piedalīties akcijā „Diena bez auto”, kad iedzīvotāji aicināti automašīnu vietā izvēlēties videi draudzīgākus pārvietošanās veidus - sabiedrisko transportu, velosipēdus, pārvietošanos ar kājām u.c.

Tiem pircējiem, kuri bija ieradušies uz tirgu ar polietilēna maisiņiem, mēs piedāvājām tos samainīt pret papīra maisiņiem un informējām par plastmasas atkritumu radītajām sekām un kaitīgumu apkārtējai videi.

Stārķis, kas sapinies plastmasas iepakojumu maisiņā, jūras bruņurupuči, kas apēduši sīkos plastmasas gabaliņus, – tie ir tikai daži piemēri, kā cilvēks ar savu darbību spēj kaitēt citām dzīvības formām mums apkārt. Taču jāatceras – plastmasas iepakojumi ir kaitīgi arī cilvēkiem. Plastmasas maisiņi satur bisfenolu A, kas veicina iekšējās sekrēcijas dziedzeru traucējumus, ietekmē augļa attīstību, bremsē hormonālās sistēmas attīstību. Tomēr vislielākā problēma ir tā, ka plastmasa nesadalās. To iegūst no neatjaunojamiem dabas resursiem – naftas pārstrādes produktiem. Dabā tā saules, ūdens un mehāniskās iedarbības rezultātā sadalās sīkās daļiņās (mikroplastmasā). Sadalīšanās var ilgt vairākus simtus gadu, bet atkritumu kalni tikai krājas, krājas un krājas.

Visvienkāršākais un efektīvākais veids, kā samazināt plastmasas atkritumu daudzumu, ir tos neradīt. Tāpēc cilvēkiem ir jādomā par to, kā samazināt to daudzumu un pārstrādāt jau saražoto. Ik gadu Latvijas tirgū tiek izplatīti 3 miljoni plastmasas iepakojumu maisiņu. Eiropas Savienībā šis skaitlis sasniedz 100 miljonus. Kaut kur šiem atkritumiem ir jāpaliek, un statistika ir skarba - apmēram 80% no visiem Eiropas jūru atkritumiem ir plastmasas atkritumi, ko dzīvnieki, uztverot par planktonu, apēd.

Viens no veidiem, kā pārstrādāt plastmasu, ir tās šķirošana. Ja maisiņi tiek šķiroti, tie jāizmet plastmasas konteinerā un tiem jābūt tīriem un sausiem. Alternatīva plastmasas iepakojumiem ir biopolimēra maisiņi, kurus veido no atjaunojamiem resursiem, papīra vai auduma maisiņi.

Mēs ceram, ka ar savu akciju pārliecinājām Pļaviņu Zaļā tirgus apmeklētājus atteikties no polietilēna maisiņu lietošanas!

Ingrīda Bērziņa, Ekoskolas koordinators